

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

„Il n'y a point de plus cruelle tyrannie que celle que l'on exerce à l'ombre des lois et avec les couleurs de la justice.“

(Nu există tiranie mai cruntă ca cea exercitată la umbra legilor și păstrând aparențele justiției.)

Sibiu, 9 Iunie st. v.

Unul dintre ministrii Ungariei, d-nul Augustin Tréfort, a făcut, precum scim, în fața alegătorilor sei din capitală măr-turisirea, că partidul „naționalităților“ e slab în parlament, dar' e mai tare în țeară.

Dl Augustin Tréfort e om „sincer“, și „sinceritatea“ îi face onoare.

E o ivire în adevăr extraordinară un ministru constituțional, care chiar în timpul alegerilor recunoaște, că există în țeară un partid, care nu e reprezentat precum se cuvine în parlament, că parlamentul nu e, prin urmare, expresiunea fidelă, adecuată a sentimentului public din țeară.

Se scia aceasta și mai nainte, au mai dis-o și alții de nenumărate ori: acum însă o aflăm dela unul dintre consilierii Maie-stății Sale Regelui nostru constituțional.

Mulți vor fi poate încercați să creadă, că dl Augustin Tréfort a scăpat vorbele aceste în pripa discursului și nu cu premeditare le-a rostit. Nu trebuie însă să presupună nimeni asemenea ușurință la un om bē-trân, ca dl Tréfort, care e totodată și un vechiu maistru în ale politice.

Scia dl Tréfort de ce dăce ceeace a dis.

După sentimentul oamenilor, la care se adresa ministrul, este un merit pentru actualul guvern, că partidul „naționalităților“ e mai slab în parlament ca în țeară. Ministrul se laudă, că guvernul, din care face parte, a scos pe acest partid din parlament.

De aceea el adaugă, că acum, câtă vreme situațiunea e normală, partidul „naționalităților“, tocmai fiindcă nu e reprezentat în parlament, nu e primejdios, și amenință, că poate să devină primejdios, dacă împregiurările s'ar schimba într'un sens oare-care. — În ce sens, —

aceasta nu ni-o spune ministrul; înțelege însă ori-și-cine, că această schimbare nu se poate face câtă vreme în fruntea Ungariei se află actualul guvern.

Dacă ar mai fi așteptat încă puține zile, dl Tréfort s'ar fi putut fâh, că partidul „naționalităților“ nu e reprezentat în dietă decât prin câțiva Sași, dintre care unii nici nu mai stăruie cu hotărîre deplină asupra caracterului poliglot al statului ungar. Și acesta e fără îndoială unul dintre succesele obținute de cabinetul Tisza.

Sînt acum douăzeci de ani, când o parte a Românilor din Ardeal a declarat rezistența pasivă față cu parlamentul din Budapesta, numai puțini credeau, că această politică de rezistență pasivă se va pute menține. E „meritul“ actualului guvern, dacă ea nu numai s'a menținut, ci a fost din zi în zi tot de mai mulți cetățeni admisă.

În ajunul actualelor alegeri nu numai Români din Ardeal, ci dimpreună cu dinșii și cei din Țeara-Ungurească și din Bănat au stăruit pentru rezistența pasivă și numai unei minorități neînsemnate îi mai rămăsese oare-care încredere față cu constituționalitatea maghiarisată. Astăzi, după experiențele, pe care le-au făcut acești puțini și de astădată, nu se mai discută între Români asupra întrebării, dacă au avut ori nu dreptate aceia, care acum douăzeci de ani diceau: Cu Maghiarii nu se poate face tovărășie fără cuvenitele garanții!

Ba încetul cu încetul a străbătut și la Sârbi și la Slovaci convingerea, că cea mai înțeleaptă politică e deocamdată rezistența pasivă, și nu mai poate să fie departe timpul, când se vor fi pus în grevă față cu parlamentul ungar toți aceia dintre cetățenii statului ungar, care stăruie asupra caracterului poliglot al patriei lor.

Viitorul va arăta, dacă acest „succes“ al cabinetului Tisza a contribuit ori nu la consolidarea statului ungar și la asigurarea aședămintelor constituționale.

Voind să motiveze procederea guvernului față cu „naționalitățile“, dl Tréfort dăce:

„Ele trebuie să se convingă, că statele nu se formează după hotarele de limbă și că ele au trebuință de cultură în două limbi. Altfel nu le supără nimeni nici în ceea-ce privește limba, nici în privința bisericească; cel mai vădit exemplu pentru aceasta e organizațiunea bisericilor ortodoxe. Ba pe terenul acesta sînt chiar iviri, pe care nici un stat nu le-ar tolera: e o confesiune care-și crește toți preoții și toți profesorii numai în străinătate.“

Ministrul de culte și instrucțiune publică al Ungariei nu este competent a se pronunța, dacă sîntem ori nu supărați de cineva în ceea-ce privește limba noastră și viața noastră bisericească: aceasta noi înșine o scim mai bine; ear' noi ne simțim foarte supărați.

Organizațiunea bisericii ortodoxe române, — căci numai de aceasta poate fi vorba, — e fără îndoială foarte frumoasă, și unul din cele mai frumoase titluri de glorie ale Împăratului și Regelui Francisc Iosif I. este, că a voit ca Români ortodoxi să-și dea această organizațiune și ca statul ungar să primească și el legea, pe care 'și-au croit-o Români. Întrebarea e însă totdeauna, cum se aplică legile, și aplicată sub presiunea actualului guvern legea bisericii române ortodoxe a devenit întocmai ca legea „partidului naționalităților“, o caricatură, care produce cea mai urită impresiune.

Dar' enunțările d-lui ministru se îndreptăzesc anume contra aceloră dintre concetățenii nostri germani, care mai țin încă să păstreze tradițiunile culturale ale părinților lor. Căci mai ales aceștia își

crește pe cât pot preoții și profesorii în străinătate, la universitățile din Germania.

Este o acuzare gravă în cuvintele ministrului: acuzarea, că o parte din concetățenii nostri e accesibilă pentru influența germană, căci numai de aceasta poate să fie vorba.

Dar', în sfîrșit, nouă Românilor numai indirect ni se poate adresa acuzarea aceasta. Români greco-orientali își crește și ei, pe cât se poate, *elita*, însă numai *elita*, preoților și a profesorilor la universități germane; ministrul însă vorbește de o biserică ce-și crește toți profesorii și toți preoții în străinătate, ear' aceasta nu poate să fie decât biserica săsească din Ardeal.

Și poate, că tot mai ales la Sași se gîndesce ministrul, când vorbește despre „cultură în două limbi“.

Căci, dacă e vorba de noi Români și de concetățenii nostri slavi, și dacă în ceea-ce ne privește pe noi ministrul susține, că trebuie să ne împăcăm cu gîndul, că avem trebuință de o cultură în două limbi, atunci nu mai încapă nici o îndoială, că a doua limbă n'are să fie cea maghiară, ci cea germană, care ne pune în legătură cu lumea cultă și ne deschide cele mai vaste comori literare, ori în cel mai rău caz una dintre limbile slave, prin care ne punem în legătură cu întreaga lume slavă, nici într'un cas însă nu limba maghiară, o limbă cu totul străină pentru popoarele europene, o limbă, cu care nici chiar în țările coroanei ungare nu poți ajunge departe.

Stăruind dar' asupra „culturei în două limbi“, ministrul împinge pe majoritatea cetățenilor din regatul ungar să admită drept a doua limbă pe cea germană, care și altfel e limba admisă pentru toate afacerile comune ale monarchiei,

Foița „Tribunei“.

Bufonii și genialitatea.

„Dela sublim la ridicol nu e decât un pas.“
Napoleon I.

Precum iarna înlocuim temperatura firească a verii cu căldura artificială, așa substituie și bufonul, „nebulul de curte“, lipsa de spirit de petrecere pentru cei-ce nu-l au, ori de variațiune ce caută a delecta prin petulantul joc al cugetărilor sagace.

Este „nebulia“ contrară prudenței. Există și „sminteala spirituală“, cauzată prin turburătorul necumpăt al minții, provenit dintr'un caprițiu violent al imaginării excitate. Dar' există și o „nebulie ingenioasă“, înăscută finețea a spiritului ager în observări.

De această „nebulie“ dispun bufonii ingenioși. Agerimea lor glumească e un talent, cu al cărui ajutor le succede a observa și cea mai neînsemnată parte ridicolă a lucrurilor.

Conduși de „lumina rațiunii“, judecă și combinează cu scop de a se folosi apoi de această ridicolositate și a excita risul.

Ironie, sarcasm, tîndălire, care toate țin-tesc la descoperirea și totodată la coregerea greșelilor, de multe-ori se amestecă cu gluma „nebulului“ de curte. Acestei glume rar îi lipsesc

adevărul aflat și observat în realitatea împregiurărilor, între care se mișcă și trăsece bufonul. Scopul lui este, ca prin aceasta să abată pe vinovat de pe calea cea rădăcită și ca un sever, dar' binevoitor docent, să-l mustră și să-i arete drumul drept.

Și oare fericiți sînt acești oameni binefăcători?!

Fericiți! Căci au puterea sufletească de a se ridica dintre neînsemnatele întâmplări și din evenimentele seci ale vieții lumesci, — în care fătărnicia e aproape regulă și binele unuia se pare a se basa pe ruina altuia, — și își află refugiu în lumea curată a cugetărilor libere și vesele, lăpădându-se de nemernicia lucrurilor.

Și cui nu 'i-se impun de multe-ori griji serioase și apăsătoare?!

În mijlocul acestora dar' e o binefacere de a pute aflu oameni, cari prin veselia lor necontenită năsuie a alunga dela alții norii supărăciunii, silindu-se a-și câștiga și lor înșile îndestulare deplină, prin grațiosul rezultat obținut; căci surprinși pe neașteptate prin gluma lor păcălitoare, simțim o plăcere specifică.

Și ce posomorită, ce monotonă ar fi viața atât de vană, dacă rigida realitate nu s'ar schimba pe câte o clipă într'un înveselitor zimbet de bucurie!

Regii și împărații erau mai cu seamă aceia, care aveau lipsă de distracțiune după afacerile lor grele de guvernare.

Astfel vedem înființându-se instituțiunea aceea la curțile marilor conducători ai treburilor statului cu începutul secolului al XV, deși oameni, cari sfătuiau pe puternicii țerii, aflăm deja în vechime la Romani și la Greci.

Prea ușor putem constata, cumcă cultura, — gradul mai înalt al dezvoltării făcute într'un secol oare-care, — crema sciințelor, — totdeauna se afla la curtea marilor ocăruiitori. Pentru aceea la postul „bufonului“ nu ușor, — ba chiar greu, — putea ajunge cineva. Căci cei mai mulți dintre acești bufoni erau oameni foarte geniali, cu spirit deosebit de ager, aveau inimă nobilă și mult caracter. Și se nisau a-și exprima vederile și opiniunile lor cu toată bunăvoința unei inimi sincere!

Și nici că întârzie un secol de a înălța și de a le aduce laudele sale aceloră, care prin neadormita lor cercare stăruiesc și caută a arăta și a realiza adevărul și sciința, prea meritând obolul recunoștinței!

Spre a ne închipui un adevărat bufon, să ne gîndim la un erudit multilateral, cult și învățat; la istețimea ființei sale și la „sagacitatea“ lui înăscută, prin care îi succedea ușor, prelungă tot exteriorul lui adese-ori defectuos și respingător, a-și câștiga simpatia tuturor; să ne imaginăm un bărbat, care își scia da aerul glumețului modest; aparenței sale să-i dăm o eleganță ușoară, dar' comică; să fie oare-cînd, tot-

deauna vesel dispus a-și face petrecere ori-și-cărui membru al curții; să ni-l închipuim cu o galanterie delicată și totuși plină de ironie și batere de joc față mai de ori-și-cine; apoi în purtare să nu fie prea lărmuitor; fie cu reverență și respect, — tot cam simulat, — pentru superiorii dela curte, ear' umbletul lui să fie lin și ușor.

Acest posnaș deștept, prin intuițiune proprie și experiență, 'și-a putut câștiga o privire clară despre slăbiciunile, defectele și viciile oamenilor sei, a căror sbiciuire, — chiar și preste marginile cuvenite, — îi era dorința și mulțumirea.

Prea natural, că acestor muștrări supuse au fost și capetele încoronate, ca critic neînduplecabil necrutând nici chiar persoana patronului seu, atribuindu-și relațiuni foarte intime față cu domnul seu.

În acest înțeles dăce renumitul satiric ingenios și temut „Schuppius“:

„Nu doresc să am elocuența unui Ciceron, nici pe a unui Demosthenes, ci aș vră să primesc privilegiile unui „nebul“ de curte.“

„Dacă le-aș câștiga pe aceste, spune-aș principelui toate cele-ce consilierul seu „nu voescă“ a-i spune, toate ce partida curții „au cutează“ a-i descoperi, ceea-ce iobagii simt, dar' „nu 'i-o pot“ spune.“

Și pre lungă toate acestea nu se putea lipsi suveranitatea de acești nebulatici cu spirit,

limba, pe care și altfel trebuie să o scim cu toții, dacă voim să înaintăm în armată, — împinge pe majoritatea cetățenilor să aștepte cu nerăbdare timpul, că se va generalisa principiul admis în armată pentru toate afacerile publice, pe cât ele nu sînt de natură locală.

După alegeri, căci terminate sînt pentru noi alegerile, „Gazeta Transilvaniei” publică în fruntea numărului dela 9/21 Iunie un articol, care se începe cu următoarele destăinui:

„Din nise considerațiuni de „oportunitate”, cari se potriviau cu direcțiunea generală a politicei noastre ca nuca în părete, majoritatea comisiunii de treizeci aleasă de conferența noastră trecută sibiană a admis în anumite cazuri excepțiuni dela abstinența decisă pentru Români bănațeni și ungureni. Mărturisim, că noi n'am pătinit această propunere, fiindcă nu înțelegeam „oportunitatea” unei asemenea abateri dela direcțiunea generală în împregiurările de față și ne temeam ca nu cumva printr'însa să suferă solidaritatea și prestigiul nostru național. Dar' majoritatea a primit excepțiunea dela regulă și noi n'am mai avut ce dice.

„Pe temeiul modului acestuia de procedere adoptat de conferența din Sibiu au pășit în patru cercuri electorale candidați români cu programa națională”.

Nu scim, dacă informațiunile date de „Gazeta Transilvaniei” sînt ori nu exacte, deoarece discuțiunile urmate în „comisiunea de 30” au fost *confidențiale*, adică puse la adăpost față cu publicitatea. Pe cât scim însă, majoritatea precumpenitoare, aproape totalitatea membrilor comisiunii a fost pentru politica de rezistență pasivă, și numai câțiva, vre-o trei-patru dintre membrii comisiunii au stăruit în virtutea mandatului, pe care-l primiseră, ca partidul să pună candidați în câteva cercuri. Nu dar' minoritatea s'a supus majorității, ci marea majoritate, pentru păstrarea solidarității, a cedat stăruințelor unei mici minorități în această cestiune de tactică de partid.

Poate că informațiunile, pe care le-am primit noi, nu sînt exacte, și de aceea ar fi de dorit, ca pentru dumerirea aderenților partidului comitetul central să se pronunțe și să preîntîmpine o discuțiune publică asupra celor petrecute în întrunirile *confidențiale* ale partidului.

Correspondențe particulare ale „Tribunei”.

Huedin, 17 Iunie n. 1887.

În 17 l. c. la 11 oare înainte de amiază în lipsa unui contra-candidat fu aclamat de deputat dietal candidatul partidului guvernamental, contele Bánffy Béla.

Pentru-ca să se scie al cui reprezentant are să fie sus-lăudatul deputat, notez aci, că la actul alegerii (recte aclamării) nu luă parte dintre alegătorii maghiari din Huedin nici unul, afară de funcționarii publici, ear' dintre cei din giur cu excepțiunea judeților și juraților comunali foarte puțini; — precum se vede, chiar și poporațiunea maghiară începe a se sătura de binecuvîntările actualului constituționalism maghiar.

care-i înveseliau zilele întristate. Datorința lor chiar era de a indica adevărul nesulemit, curat și pur. Le era permis în toată naturalitatea a scoate la iveală neconstrînși și negenați ceea-ce provenia din observațiunile lor, ce le zăcea la inimă.

Informațiune fiind bufonul, nu arare-ori, despre dispozițiunea, starea, îndestulirea sau nemulțumirea poporului protectorului său, pe când nimeni nu cuteza a-l informa despre aceste, — el, caraghiosul, cu toată franchețea se simțea prea îndreptățit a le aduce la cunoștința prea înaltă!

Libertatea aceasta avantajoasă, acest desfrâu anume îl avea ca privilegiu, și permițându-și folosirea lui, biciuia potrivit inconveniențele comise. Împregiurarea, că nu devenită molestă acestor oameni cu spirit prin prea dese aplicări ale acestor glume ingenioase, e de a se atribui nobilului lor suflet, care totdeauna scia să ascundă câte un adevăr sub masca neofensivei săgi.

Ei în loc de indignațiune numai ilaritate produceau.

La petrecerile date de curte nici odată nu lipsiau acești petrecători, — și societatea animată prin înveselirea și însuflețirea lor, nici când n'a uitat de a le da pe deplin respălătirea, de care evident se bucurau! (Va urma.)

Pe cât de puțini au fost însă alegătorii din vița lui Árpád, pe atât de numeroși au fost cei de altă viță. Te credeai în mijlocul Palestinei vădînd această imponentă obște perecinată, și te cuprîdea un dispreț și amărăciune fără margini, căutînd la rolul și importanța ce li s'au creat acestora în această nefericită țeară, și cum aceste existențe problematice sciu a se folosi fără scrupul și conștiință de toate mijloacele, numai spre a pute exploata negenați și mai departe poporațiunea bastinașă, ce a întemeiat și susținut cu averea și sângele seu în decurs de atîția secolu această țeară. Al acestor soi de oameni are să fie reprezentant deputatul aclamat în cercul Huedinului.

Spre lauda inteligenței române din acest cerc fie dis, ea cu excepțiunea notarilor și a câtorva rătăciți fără de principii și convicțiuni, au dat dovadă, că sînt conșcii de interesele noastre naționale, și prin conduita lor bărbătească au contribuit la ridicarea valorii concluderilor conferenței noastre naționale din Sibiu în fața adversarilor neamului nostru. Cu deosebire însă preoții și decenții tracturilor protopopesi gr-cat. ale Morlacei și Almașului-mare au executat în mod strălucit pasivitatea decretată, și au luminat poporul încredințat conducerii lor, încât mai numai județii comunali s'au putut vedea la această alegere, dar' și acestia aproape toți fără dreptul de alegere și terorisați, precum de regulă se întîmplă.

Nu este însă pădure fără de uscături, așa și în sinul inteligenței noastre din acest ținut se află de aceia, care sau că sînt preste măsură ignoranți, sau întru atîția își uită de demnitatea lor personală, încât nu se sfîșie a se pune în serviciul unei cauze străine poporului românesc, din a cărui muncă și sudoare se hrănesc.

Îmi țin de datorință sfîntă a descoperi pe această cale națiunii noastre tradate numele acestor fii ai sei, și încă cu atît mai virtuoși, căci cu toții fac parte din preoțiimea și dascălimea noastră, — apoi au tradat și compromis cauza națională între nise împregiurări de așa, încât nu pot invoca spre ușurarea conștiinței lor nici măcar împregiurarea de a fi cădūt jertfă poftei după avere lumească, căci precum am putut să mă informez, nu au fost tentați în acest sens. Dealtmîntrelea d-lor mai bine vor fi sciind.

Prea cinstitele nume, pe care rog, ca publicul românesc să-și le însemne bine sînt: Gavril Cîră, preot gr-or. din Dolu. Acest domn nu s'a mulțumit a compromite concluderile conferenței noastre naționale numai prin prezența sa în calitate de alegător, ci a mers atît de departe, încât a primit a fi unul din deputații ce au predat contelui Bánffy mandatul de deputat.

Un alt geniu rău al națiunii a fost bătrînul preot gr-or. din Tamaș Roșca, — acest venerabil părinte, — nu e vorbă, a fost bogat remunerat prin o prea grațioasă stringere de mână, cu care l-a onorat ilustrul deputat.

Urmează desertorii naționali Câmpeanu, preot gr-or. din Chender-malu cu fiul d-sale docent tot acolo; Roșescu, preot gr-or. din Nașul-românesc; Ioan Chifa, preot gr-or. din Hida și rătăcitul preot gr-cat. Stefan Berceanu din Ugrutin, în fine docenții din Pusta-St. Mihail Ioan Andreiu și cel din Milvan Ioan Duca.

Doresc din inimă curată românească, ca aceste să fie ultimele aparențe degenerate și decăzute dela înălțimea chemării lor în sinul așa numitei inteligențe a noastră din acest cerc.

I. P. M.

Din ținutul Secului, 19 Iunie n. 1887.

(Alegerea de deputat în opidul Sec.) Înainte de asta cu câteva luni s'au început corteșirile electorale în opidul — respective comuna mare — Sec din partea organelor administrative, ca să fie sigure despre reușita deputatului guvernamental. Cu toate că n'avea nevoie să o facă, căci deputatul opozițional Bethlen Gergely din periodul trecut, nici n'a pășit de astădată.

La începutul corteșirilor fiecărui alegător i-s'a distribuit beutură, și de atunci până la săvîrșirea alegerii corupțiunea s'a continuat în mod consecvent.

În 9 l. c. n. s'au împărțit bani între alegători. Cam 180 alegători primiră câte 10, și de ce florini.

Mi-s'a spus din partea unor alegători, că vre-o 100 alegători s'au lăpădat de acei bani, acestia nu au consimțit cu nou candidatul deputat. Între acești alegători, ce pun mare pond pe cîntea lor, a fost și un Român cu numele Ioan Gimboean al lui Dani, pentru ceea-ce numai decăt a și fost șters din lista alegătorilor.

Doi Maghiari cu numele Juhász Marci și Nagy Sándor, care au strigat: „Ejen a bal part” au fost prinși de cătră gendarmi și duși în închisoare. Aderenții acestora erau pe aci să rupă ușile închisorii, ca să-i elibereze. Dar' interve-

niră gendarmii și vicșpanul și mulcomiră pe cei neîndestuliți. Juhász și Nagy fură excortați dimineața la Gherla. Dacă cu Maghiarii se fac arestări, cum nu se vor face cu bieții Români!

În preseara alegerilor s'a tăiat un bou gras și un vițel, ca în ziua următoare să i-se facă ospetul îndatinat.

În 18 l. c. n. s'a realizat visul lui Torma Miklos. A fost ales de deputat prin aclamațiune. Popor mult cu lăutarii în frunte, cu drapelurile învingerii a mers la cuartirul lui Torma să-i binevestească alegerea.

Torma și ia cuvîntul și mulțumesc pentru încrederea ce au pus-o alegătorii în persoana lui, îi asigură, că greutățile se vor ușura, organele administrative nu-i va vexe ca până acum etc. Între „eljen”-uri se despart apoi care încător.

Di deputat cu suita cea aleasă era la o casă, alegătorii țerani la alta. Se începe ospetul. Mîncare, beutură din abundență. Dela ospetul dlui deputat nu au lipsit nici preoții români de acolo, treila număr, numele căror a le aminti mi-e silă. Durere! de 3 ori durere! În loc să desăfășure turmelor concluderile conferenței din Sibiu și ei înșiși cu cea mai mare sfințenie și stricteță să le observeze, domnia-lor le calcă în picioare.

Nu e destul cu atîta. Un părinte cu brâu roșu își duse la banchet și pe fiul seu, un medicinist din Cluj. Mult mă mir, ce l-a putut seduce pe medicinistul clujan de a lua parte la ospetul dlui deputat? Nu s'a entusiasmat el în Cluj de vorbirile bravilor Români din Cluj, Coroianu, Isacu etc.?

Cl.

Valea-Hățegului, 17 Iunie n. 1887.

La rîndul seu trebuie să vă servesc și eu puține date privitoare la alegerea de deputat dietal pentru cercul electoral al Hățegului. Sciind că acum mai ales aveți îmbulzeală de material, mă voiu sili să fiu pe cât se poate de scurt.

Alegerea s'a efectuat la 17 l. c. Candidat a fost numai unul: guvernamentalul Br. Alexiu Nopcsa. Între cei de ce alegători, care au înscinat candidatura, a fost și un Român, neguțătorul Ioan Baci. La alegere au mai participat următorii preoți gr-or.: preotul din Valea-Lupului (călare între „nemeji” cu banderul), apoi Suciu din Riușor, Ioachim Cerbican din Nucșoara, Nicolae Gheorghiuța din Sălășul-inferior, Nicolae Todoran, Petru Pop, Manasie Popa din Zăicau, Moise Ilca din Podesci, Petru Ungur (Badoe), Pogon din Păclișa, Romul Bărbescu din Cârnești, Zaharie Muntean din Sălășul-sup. etc. și încă vre-o cincisprezece. Unde sînteți domnilor protopop și vicar? Dintre învățători am vădūt pe Samoilă Moșu dela scoala grănițerească din Rialb și pe învățătorul Suciu dela scoala grănițerească din Baar, Popescu Samuilă învățător gr-cat. din Podesci.

Baronul Nopcsa fu ales cu aclamațiune. Aci de sigur nu era lipsă și de preoții români, dar' al naibii lucru, după alegere urmă un banchet!

Apoi de, pentru un blid de linte....

Sărmană turmă, care are asemenea păstori, și sărman popor, care are asemenea luminători!

Un Român.

Din comitatul Torontalului, Iunie 1887.

Fiind alegerile de deputați dietali la ordinea zilei, nici că ai afla material mai abundent și mai potrivit pentru publicul cetitor, decăt descrierea manevrelor electorale, devenite ridicole în Ungaria. Intr'adevăr te cuprînde o uimire, vădînd cele ce se petrec numai într'un singur cerc electoral, cum e și cercul Bega-Szt.-György din comitatul Torontal, unde alegătorii români formează de abia o terțialitate a alegătorilor cercului. Dar' despre cele ce se vor fi întîmplînd și se vor întîmpla prin cercurile, unde majoritatea alegătorilor o formează Români, numai Dumnezeu și bieții Români vor sci-o. Cu toate aceste și noi, deși sîntem în minoritate în cercul nostru, înainte cu vre-o 10—12 ani am avut norocirea, de a fi reprezentați în dieta țerii de un deputat român. Se vede deci, că nu e de desconsiderat nici cercul nostru Bega-Szt.-György, și că n'au drept de loc cei-ce dic: „d'apoi toate sînt zadarnice! noi Români 4—5 comune, nu putem începe nimic, mai bine stăm pe pace și nu ne stricăm cu domni!”

Da, e adevărat că numai noi Români din acest cerc n'am putut face mare sfără în țeară, dar' am putut mult face unindu-ne cu alegătorii sârbi din acest cerc, ceea-ce s'a dovedit, când am fost reprezentați în dieta țerii de fericitul Gruescu. Nu sciu, dacă mai împărtășesc cineva astfel de păreri, însă ceea-ce nu se poate nega, la cas de învoire reciprocă prețuind-o această unire ar duce interesele noastre la isbîndă. Neexistînd însă un program comun

între noi și Sârbii din Ungaria, astfel de pactări electorale cu anevoe s'ar pute exopera. Admițînd posibilitatea oare-cărei pactări însă, aceasta ar fi numai de un caracter efemer.

Dar' ceea-ce de present ni se pare imposibil, cu timpul poate va fi cu posibilitate. Timpul trece, însă oamenii rămân; se așteptăm „plinirea vremii”, doară se va însenina și cerul noros al Românilor.

Ușor ni se va obiecționa: dar' până atunci ce e de făcut?

Dacă voim a fi socotiți Români, oameni de caracter, să facem ce face majoritatea fraților nostri din această țeară: să respectăm decisiul conferenței electorale din Sibiu, dovînd o pasivitate absolută, care să inspire respect stăpînului situațiunii, acolo, unde nu putem spera o învingere morală. Ear' unde ne demitem la luptă, să fim vrednici de ea!

S'a întîmplat și la noi, ca și în alte cercuri, candidarea deputatului dietal pe periodul viitor de 5 ani. De față au fost o mulțime de notari, jude comunali, vre-o câțiva preoți și învățători, — o parte însămnată, — români, ear' alegătorii adunați la porunca fîbriului: erau în minoritate.

După candidarea prințului Egon Thurn-Taxis, adunarea de notari, jude, preoți și învățători români, s'a disolvat.

În 3 Iunie a. c. apoi s'a ordonat din partea fîbriului o adevărată manevră electorală.

Încă în meți-de-noapte a sosit în comuna noastră — probabil, că și în alte comune, — o telegramă dela fîbriul central, unde județii sînt provocați sub grea responsabilitate să adune oameni, — alegători ori nealegători, „scopul sfințesc mijloacele” — și des de dimineață să se prezenteze cu toții la domnia sa, căci a sosit prințul din voiaj, să mergem să-i oferim candidatura, nefind present la memoranda adunare.

Eată principii, pe care, durere, le spriginesc și unii dintre preoții și învățătorii români din acest cerc.

Ți-se sfășia inima de durere, vădînd câte un dascăl sau preot român în caravanel de trăsuri, care înainte de ce ar fi plecat spre întîmpinarea prințului, trebuiau să defileze înaintea cancelariei Măriei Sale a pretorului, să se convingă domnia sa, sînt ori nu omenii sei toți prezenți?

Permiteți-mi acum, domnilor preoți și învățători să vă întreb:

Nu procedați Domniile Voastre mai cinstit, neparticipînd la manevra aceea, care numai onoare n'a făcut fraților nostri, cu atît mai puțin Domnilor Voastre, ședînd acasă, decăt să vă rișă până și scriitorii solgăbiroului?

Ear' domnii învățători nici că puteau mai corect procedea, decăt petrecînd în mijlocul școlărilor lor, dându-le prin sfat greșala părinților, cari, contra voinței fraților lor manifestată în Sibiu, se fac unelte oarbe domnilor.

Ce respect, ce onoare veți fi cîștigînd tagmei, careia aparțineți, cu o purtare atît de servilă, atît de umilită?

Sîntem în toiul alegerilor; greșelile comise până acum le putem îndrepta, dacă vom arăta o purtare deamă de fii lui Traian, dovînd o pasivitate absolută dela urna alegerilor, sfătîind la aceasta și pe bietul țeran, care unorii nici că are idee, ce înseamnă — pasivitatea....

Curiosul.

Cronică.

Manevrele de corp în anul 1887. După „Ordre de bataille”, în anul acesta numai în Moravia și Ungaria se vor ține manevre de corp. La aceste manevre va participa Maiestatea Sa Monarchul și și principele moștenitor Rudolf. Comanda supremă va primi-o arhiducele Albrecht. Manevrelor de corp din Ardeal (corpurile de armată combinate 7 și 12, din Timișoara și Sibiu) se vor ține dela 16 până la 21 Septemvrie n. între Deva, Orăștie și Hățeg.

*

De deputați dietali s'au ales în cercul Năsăudului guvernamental Arthur Iellinek, ear' în cercul Făgărașului guvernamental Anton Boér.

*

Despre alegerea din Păncota-Siria scrie o foaie aradană, că meșteșugarii din Păncota (mai ales Șvabi), care mai nainte își avuseră candidat de partidul independent, cu puține excepțiuni, au votat cu toții pentru candidatul partidului național român, George Popoviciu.

*

Un învățător în cercetare disciplinară. „Kolozsvár” dela 20 l. c. ne spune, că în comitatul Hunedorii este tras în cercetare disciplinară un învățător, pentru agitațiuni în contra statului. Ce o mai fi pécătuit și acel biet învățător!

*

Scoalele de silvicultură. Comitetul comunității de avere a fostului regiment confinar româno-banatic Nr. 13 a publicat sub 14 Iunie a. c. Nr. 725 următorul concurs: Conform §-lui 37 al legii silvanale dela 25 Iunie 1889 încolo, numai atare individ poate fi aplicat la comunitatea de avere ca păzitor de pădure, care: a) va documenta, că e de purtare morală nepetată; b) c'a împlinit anul 24 al vieții, și c) va documenta cu atestat, că a depus cu succes bun examenul de specialitate, prescrip pentru păzitorii de pădure, în sensul instrucțiunii, ce se va emana de ministrul de agricultură, de industrie și de comerț în conțelegere cu ministrul de interne. Cunoscințele de lipsă pentru posturile de codreni și primcodreni la comunitatea de avere, aspiranții și-le pot câștiga în scoalele reg. ung. de silvicultură din Timișoara (Jagd-wald, Casa-verde), Seghedin (Királyhalom) și din Liptó (Liptó-Ujvar). Cursul se începe în Octomvrie și ține doi ani. Scolarii se primesc parte pe speșele statului, parte pe speșele proprii. Aspiranții trebuie să dovedească: 1. Că au împlinit anul al 17 și n'au trecut peste al 35-lea an al vieții; 2. Că sunt de constituție tare și sănătoasă; cu deosebire, că vorbesc, ved și aud bine. Acestea trebuie să le documenteze cu atestat dela un medic superior de honveți sau dela protomedicului comitatens; 3. Că au absolvat scoala elementară; 4. Că au purtare morală bună; 5. Dacă sunt ostași sau nu, și dacă sunt se producă pasportul militar. Mai departe se arete comitatul și posta ultimă, unde se li se trimite răspunsul. Pentru vîpt și pentru haine se plătesc la an 150 fl. Această sumă se plătește tot pe jumătate de an înainte. Despre supunerea la aceste condițiuni, respectivii trebuie să producă un revers făcut înaintea notarului public. Părinții sau tutorii scolarii primiți pe speșele erarului, sînt datori a restitui statului speșele scotind 150 fl. la an, dacă scolarii părăsesc institutul înainte de absolvarea studiilor sau dacă sînt excluși din institut. La intrarea în institut fiecare trebuie să-și aducă următoarele haine de tot nou: 6 cămeși, 6 părechi de ismene, 6 mărâmi de buzunar, 6 ștergare, 10 părechi de obele ori de ciorapi și o păreche de cisme de pele tare. Cei-ce voesc a fi primiți pe speșele statului, trebuie să producă atestat de paupertate. Petițiile pentru primire trebuie înaintate cel mult până în 31 Iulie a. c. la înaltul minister reg. ung. de agricultură, industrie și comerț. Comunitatea de avere cu începutul cursului din anul curgător vrea să trimită pe speșele sale 6 aspiranți în numitele scoale de silvicultură. Ea le plătește nu numai stipendiu de 150 fl. la an, ci și călătoria până la locul destinării, și pe deasupra încă 20 fl. pentru procurarea unei părechi de cisme tari și a altor recușite. Aspiranții la aceste 6 locuri au să fie suboficieri în rezervă, sau suboficieri eșiți din miliție; dar' se nu fie trecuți de 33 de ani. Acestia pre lungă împlinirea condițiilor puse pentru stipendiile statului, au să se mai deoblige printr'un revers valid, că, după absolvarea scoalei de silvicultură vor intra în serviciul comunității de avere și c'a-i vor servi cel puțin 10 ani. Aspiranții la aceste 6 stipendii, provăduți cu documentele necesare, au să se înfățișeze în persoană înaintea comitetului în ziua de 3 Iulie a. c. la 10 oare înainte de ameași. Petiția pentru primirea celor 6 aspiranți o face comitetul și o subterne ministrului. — Avis celor-ce doresc a concurge la aceste stipendii!

De ale rășboiului electoral. Relativ la scandalul electoral întemplat în 18 Iunie n. în Mattersdorf, mai cetim în „Budapester Tagblatt” următoarele: Mattersdorf are 2700 alegători și cu toate că candidatul opoziției Zoltán Szentiványi și-a pus candidatura numai 7 zile înainte de alegele i-a succedat a veni în Mattersdorf în ziua alegerii cu peste 1500 alegători din comunele din giur. Întreg cercul electoral consistă aproape numai din aderenți ai opoziției și acum sînt trei ani numai în urma unui act de violență a putut fi ales guvernamentalul Gustav Degen. Ce a făcut guvernul de astădată, în-trece tot ce a făcut pînă acum. Când partidul lui Szentiványi era adunat și guvernamentalii putură să observe că sînt în minoritate, trimiseră acestia corteși în tabăra opozițională pentru a mitul pe alegătorii opoziționali. Vădend însă guvernamentalii, că oamenii partidului opozițional nu se pot cumpăra, aduseră gendarmerie. În-cercarea de a momi pe alegătorii din Semmerdorf dîcîndu-li-se, că comuna lor stă în flacări, încă nu a succedat, de aceea alegerea se sistă pe timp de o oară. Timpul acesta îl folosiră corteșii partidului guvernamental și se furisară în tabăra contrară în scopul de a cumpăra voturi. Asta li-a fost alegătorilor opoziționali prea mult. Îl primiră, îl legară pe corteșul guvernamental și îl predară apoi fîșolăbirăului. Momentul acesta îl folosi însă cinstitul president electoral pentru a da gendarmilor porunca, ca să împușce. Gendarmeria făcu ce i-s'a comandat. Au fost omorîți 7 oameni și răniți 30. Se înțelege de sine, că a învins apoi partidul guvernamental, căci alegătorii opoziționali erau amenințați cu foc repede, ear' apoi motive destule erau pentru a crede, că guvernamentalii sînt hotărîți a mai împușca vre-o câteva dîzine de oameni. Nu-și poate face cineva închipuire, că ce iritațiune domnesce în cerc. — În Monor s'a întemplat la sfîrșitul alegerii un exces, care însă în curînd a putut fi domolit. În contra alegerii lui Gullner (opoziția moderată) partidul contrar a făcut protest. Din M. Teresiopol se depeșează cu data de 20 l. c. n., că acolo partidul lui Horváth a provocat o ciocnire sângeroasă. Aderenții lui Horváth au insultat prin vorbe și aruncări de petri și i-au atăcat cu furci de fer și cărlige pregătite de mai înainte pe cei din partidul lui Mukits. Acestia

s'au apărut cu bâte. În această luptă în-verșunată au fost vulnerate preste trei-deci de persoane.

Oaspeți celi din America au sosit sêp-tămăna trecută la Praga, unde au fost primiți între demonstrațiuni sgomotoase. În onoarea oaspeților s'a ținut la teatru o reprezentațiune festivă. Atât înainte, cât și după reprezentațiune s'au ivit scandaluri pe strade. Învețătorul de gimnastică a lui „Sakol” rugă însă pe mulțime să se împrăscie luând reuniunea amintită anga-giammentul, că nu se va întempla nimic. Mul-țimea s'a împrăsciat apoi.

Pentru incendiarii și inundații din Ro-mânia. Eată o decisiune a consiliului de mi-nistri din România:

Astăzi, în 5 Iunie v. 1887:
Consiliul de ministri, întrunindu-se sub președinta Maiestății Sale Regelui, în reședința regelă a castelului Peleș,

Avînd în vedere, că un foc înfricoșat a distrus o mare parte a Botoșanilor;

Avînd în vedere, că asemenea nenorociri se întemplă adesea în orașe și sate,

A luat următoarea decisiune:

1. Se deschid liste de subscripțiune publică sub înaltul patronagiu al MM. LL. Regelui și Reginei și sub direcțiunea unui comitet central, compus de I. P. S. Metropolit-Primat, Iosif; președintele senatului, Principele Dimitrie Ghica, președintele camerei, General Dimitrie Lecca, primarul capitalei, Ioan Cămpineanu.

2. Acest comitet va lucra cu ajutorul comitetelor ce se vor înființa în județe, și care se vor compune din:

Senatorii și deputații județului;
Primarul orașului de reședință;
Prefectul județului;
Președintele tribunalului județean.

3. Listele de subscripțiune publică vor fi date cu matcă. Bani se vor depune la cassa de depuneri și de consemnațiuni; ear' comptabilitatea se va face prin banca națională.

4. Un comitet special se va institui la Botoșani pentru a priveghia distribuirea banilor.

5. Guvernul va deschide un credit de 60 mii lei din paragraful extraordinar al budge-tului, pentru a face față nevoilor celor mai ur-gente.

6. Comitetul central va avî în privire a se crea căile și mijloacele pentru un fond per-manent de ajutorință a acelor, care în viitor vor fi atinși de foc sau de inundațiune.

7. Ministrul justiției este însărcinat cu elaborarea unui proiect de lege, care să reguleze modul și controlul ori-cărei subscripțiuni publice de bani și ajutoare.

8. Listele de subscripțiune vor conține telegrama adresată de M. S. Regele primarului de Botoșani în 4 Iunie, decisiunea prezentă a consiliului de ministri și înscrierea în capul listelor a Maiestăților Lor Regelui și Reginei cu suma de 30 mii lei.

I. C. Brătianu, D. Sturdza, Eug. Stătescu, M. Ferichide, C. Nacu, P. S. Aurelian, General A. Angelescu, V. Gheorghian.

Întreținerea celor trei împărați, proiectată să se întemple în vara aceasta, se des-minte de cătră oficiosul „Nord” din Bruxella. Același diar dîce, că Țarul va cerceta în anul acesta numai Danemarca și țeara Finilor.

Iubilenul reginei Victoria. Alaltăieri a fost ultima zi menită pregătirilor pentru festivi-tățile jubulare. Acele părți ale Londrei, pe unde convoiul festiv își va lua calea, se dîce, oferă o privire grandioasă, un tablou foarte viu și pito-resc. Îndesuirea trăsurilor de acum abia se poate urmări prin strade. În parcuri se vîd pro-menând nenumerate persoane pînciare, în cele mai vii colorii ale portului oriental, pre lungă regi europeni, prinți și princese. Londra încă nici când nu a fost atât de plină, și entusiasmul pen-tru iubileu deșteptat numai în momentele din urmă, a transformat de tot pe Englezii altcum de obicei foarte flegmatici. Împodobirea stradelor e mai frumoasă și mai cu gust ca la alte ocațiuni. Poliția lucrează mereu în secret și e de tot precaută, căci și acum circula mereu faime despre un complot de dinamită.

Un recontre. Din Paris se împărtă-șește: Colonelul Noirtin trase baronului Er-langer la gară, în prezența regelui gre-cesc, o palmă și îi sfîrșită de pe pept roseta legiunii de onoare, din cauză că acesta îi respinse provocățiunea.

Bibliografie. „Convorbiri Literare”. Apare la 1-a fiecărei luni. București, 1 Iunie 1887. Anul XXI. Nr. 3. Sumar: Correspondența cu V. Alexandri (Scrisoarea XXVI), de Ioan Ghica. — Maria Stuart (Actul II), trad. metrică de Jacob Negruzzi, de Schiller. — Lascăr Viorescu, trad. de A., de Wilhelm de Kotzebue. — Odă M. S. Reginei Elisabeta, de I. Ianov. — Don Quijote de la Mancha, trad. de S. G. Vărgolici (urmăre), de Cervantes. — Filosof — fricos, de Lazăr Șaieanu. — Hârtii vechi, de G. I. Lahovari. — Poesii. Epigrame, de A. C. Cuza.

Posta redacțiunii. Dlui Z. M. în Sebeșul-săseș. Anunțul trimis se poate publica numai în partea taxabilă.

Ordinea examenelor

la scoalele centrale gr.-orient. române din Brașov la finea anului scol. 1886—87.

Examenale de promoțiune scripturistice și verbale la scoalele medii se încep în 5 (17) Iunie și durează până în 16 (28) Iunie.

I. Examenul de maturitate la scoala comercială va fi în 18 (30) Iunie.

II. Examenul de maturitate la gim-nasiu va fi în 19 Iunie (1 Iulie) și 20 Iunie (2 Iulie).

Examenul de maturitate este public. Ex-cluși sînt scolarii scoalelor medii conform instruc-țiunii M.

Examenale publice.

A. La scoalele medii (gimnasiu, scoala com. și reală) și cl. V de fete.

Mercuri, în 24 Iunie (6 Iulie).

Dela 10—12 oare a. m. se va ține examen cu clasa V de fete din toate studiile. Sub durata examenului sînt expuse lucrurile de mână ale elevelor cl. IV și V.

Joi, în 25 Iunie (7 Iulie).

Dela	8—8½ oare a. m.	Religiunea cl. VII. g.	Cat. I. Fericean.
"	8½—9	" " "	Latina cl. VII g. prof. N. Pilgia.
"	9—9½	" " "	Elina cl. VI. g. Dir. St. Iosif.
"	9½—10	" " "	Matematica cl. VI. g. prof. L. Nastasi.
"	10—10½	" " "	România cl. V. g. prof. A. Barseanu.
"	10½—11	" " "	Istoria cl. V. g. prof. Dr. V. Glodariu.
"	11—11½	" " "	Mineralogia cl. IV. g. prof. I. Ilașevici.
"	11½—12	" " "	Maghiara cl. IV. g. prof. S. Moldovan.

Declamațiune română de un scolar de cl. VII. g.

Dela	3—4 oare p. m.	Latina, Istoria cl. III. g. prof. I. Popea și S. Moldovan.
"	4—5	" " " Latina, Matematica cl. II. g. prof. A. Barseanu și D. Făgărășan.
"	5—6	" " " Examen de cântări cu toate clasele.

Vineri, în 26 Iunie (8 Iulie).

Dela	8—9 oare a. m.	Latina și Germana cl. I. g. prof. P. Dima.
"	9—9½	" " " Merceologia și Technologia cl. II. com. prof. A. Vlaicu.
"	9½—10	" " " Dreptul cambial cl. II. com. prof. I. Socaciu.
"	10—11	" " " Istoria cl. I. r. prof. G. Barseanu.
"	11—12	" " " Aritmetica cl. I. r. prof. G. Chelariu.
"	3—4	" p. m. Principii comerciale cl. I. com. prof. A. Vlaicu.
"	4—5	" " " Maghiara cl. I. com. prof. A. Feneșean.

Sâmbătă, în 27 Iunie (9 Iulie).

Dela	8½—9 oare a. m.	Istoria naturală cl. II. r. prof. G. Chelariu.
"	9—10	" " " Germana cl. II. r. prof. I. Scurtu.
"	10—10½	" " " Aritmetica cl. III. r. prof. Dr. I. Bozocan.
"	10½—11	" " " Geometria cl. III. r. prof. I. Maxim.
"	11—12	" " " Chemia cl. IV. r. prof. A. Vlaicu.
"	3—3½	" p. m. Fizica cl. IV. r. prof. I. Maxim.
"	3½—3¾	" " " Franceza cl. IV. r. prof. G. Barseanu.

Sub durata examenelor publice sînt expuse desemnurile scolarii din scoalele medii în sala de desem (Partere).

B. La scoala elementară capitală.

Luni, în 22 Iunie (4 Iulie).

Dela	8—9½ oare a. m.	clasa IV. de copii.
"	9½—11	" " " III. a " "
"	11—12½	" " " III. b " "
"	3—4	" p. m. " II. " "
"	4—5	" " " I. " "

La 5¼ oare p. m. exerciții gimnastice.

Marți, în 23 Iunie (5 Iulie).

Dela	8—9 oare a. m.	clasa I. de copii
"	9—10½	" " " II. " "
"	10½—12	" " " III. " "
"	3—4½	" p. m. " IV. " "

Examenale se încheie cu cântări; ear' la clasele III. și IV. vor premerge cântărilor rîspunsurile din grădinarit.

În 28 Iunie (10 Iulie) serviciu divin cu rugăciune de mulțumită în biserica Sf. Nicolae din Șcheiu. La 10 oare cetirea clasificățiunilor și distribuirea premiilor.

Părinții elevilor, precum și amicii și bine-voitorii scoalelor noastre se invită cu toată onoarea a lua parte la aceste examene, precum și la festivitatea de încheierea anului scolar 1886/7.

Anul scolar 1887/8 se începe în 1/13 Septemvrie a. c. Inmatricularea se face în 30, 31 August și 1 Septemvrie. În 2 Septemvrie la 8 oare a. m. se cetesc legile scolare în sala cea mare a institutului. În 3 Septemvrie se încep prelegerile. Scolarii, cari fără motiv ponderos nu s'ar prezenta la termenul fixat, nu se mai primesc.

Brașov, în 4 Iunie v. 1887.

Diracțiunea scoalelor medii gr.-or. rom.

Varietăți.

(Culmea distracției.) Culmea distracției este, de a merge la un dentist pentru a-ți curăți dinții și a nu băga de seamă, că dînsul îți scoate trei-deci de dinți în timpul operațiunii.

În Iulie 1884, d-șoara Riguet se duse la doctorul Goliath, dentist de pe bulevardul Saint-Germain. Dînsa se instală într'un fotoliu, deschise gura, operatorul luă instrumentele în mână. Șe-dînta ținu mult timp. După două oare dentistul dîse pacienței, înmînându-i o oglindă: „Pri-vesce, d-șoară, s'a sfîrșit; transformarea este deplină.”

D-șoara Riguet se uită, și care nu fu sur-prînderea ei când odservă, că nu mai are un sin-gur dînt în gură!

Poate că mai la urmă nu ar fi dîs nimic, dar' — colac peste pupază! — dentistul îi pre-sentă și nota. Dînsul reclamă cîinci-deci de lei ca onorar!

— Cum! strigă d-șoara Riguet, m'ai desfi-gurat cu totul și voesci să-ți și plătesc pentru aceasta! Ar fi prea mult! Mărturisesc, că voiai numai să mă obligi să-ți comandez un „ratelier” complet?

Dentistul trase în judecată pe clienta sa înaintea judecătorelui de pace.

La prima înfățișare se ordonă o expertiză. Dl Goliath susținu, că scoaterea tuturor dinților era indispensabilă și oferia să producă ca piese de convicțiune caninii, incisivii și mă-selele clientei sale pentru a dovedi, că ele erau cu totul stricate.

Judecătorel de pace condamnă pe d-șoara Riguet să plătească cei 50 de lei în litigiu.

Dar' ea făcu apel și înaintea tribunalului, ea ceru 20.000 lei daune interese, „deoare-ce scoaterea dinților, sfîrșită prin surprîndere, îi cau-sase o pagubă morală și un prejudiciu material din cele mai grave.”

Tribunalul a trimis părțile să se preumbe și a condamnat pe dentist să plătească două părți din cheltuieli și pe d-șoara Riguet o parte numai.

(Un nou tun monstru.) Ușina Krupp a fabricat acum de curînd un nou tun, care are un diametru de 40 centimetri. Proiectilul seu sparge o placă de 1 metru, 4 grosime pusă lîngă gură; la o distanță de un chilometru, ghiuleaua trece printr'o placă de 97 centimetri. Se dîce, că rezultatele dobîndite în acest tun sînt foarte satisfăcătoare. Pentru fiecare lovitură nu trebuie decăt opt până la treispredece secunde. Expe-riența a demonstrat, că într'un minut acest tun poate, la o distanță de 1500 metri, să arunce dela 1000 până la 1800 șrapnele. El este des-tinat mai cu seamă pentru armarea cuirasatelor, și se crede, că sub ploaia proiectilelor lor nici un vas torpilă nu va pute să se apropie.

Din public.)*

Apel!

Cu 1 Iulie st. n. a. c. până la finea ace-leiași luni se va deschide la scoala gr.-cat. din Murș-Ludoș curs de industrie de casă, și anume se vor propune următoarele:

1. Împletitul unor coșereuțe elegante din nuiele giluie de răchită și căptușite cu cașmir de diferite colorii.

2. Împletitul unor coșerci de mână din iarbă-marină (*Seegrass = tengerifű*) și ornate cu trestie scilpicioasă (*Glanzrohr = lacknád*), asemenea în diferite colorii și mărimi, foarte elegante.

3. Auritul ramelor de icoane și oglinđi, provăduite cu cirade și imagine.

4. Afară de acestea (dacă ne va fi de ajuns timpul) împletitul corfelor, tapetelor, rogo-jinelor de pat etc. din spetează.

Onorații domni colegi, cari se interesează de progresarea pruncilor și în industria de casă, sînt din nou rugați, ca până la timpul suprafîpt să trimită la subscrisul 3 fl. v. a. pentru procu-rarea materialelor necesare.

Dintre participanți vor avî doi inși cost și cuartir gratis la un domn binefăcător.

Instrucțiunea va fi gratuită; pentru cost, cuartir și spîlat se va îngrijii subscrisul din cât se poate cu prețuri mai moderate. Până la re-vedere am rîmas

Murș-Ludoș, 20 Iunie 1887.

Teodor Fekete Negruțiu,
învățător gr.-cat.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesc răspunderea.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Budapesta, 21 Iunie n. În Ca-șovia, unde Jókay fu ales cu maiori-tate de voturi, partidul contrar cutrieră după alegeri orașul, sbierînd și spărgînd geamurile dela ferestri. Miliția a restabilit ordinea. — În Sasca s'a ales guverna-mentalul Asboth în contra lui Babeș.

Timișoara, 21 Iunie n. Regele Belgiei a cumpărat moșia lui Peja-csevich din Ruma (64,000 jugere), spre a face un dar principelui moștenitor

Redactor responsabil: **Aurel Popa.**

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

- 20 Iulie a. c. imobilele lui Leopold Weinberger de către tribunalul reg. din Oradea-mare.
- 21 Iulie a. c. imobilele lui Maximilian Putnik, de către tribunalul reg. din Lugoj, în comuna Faget.
- 17 August a. c. imobilele lui Ioan Balog jun. de către tribunalul reg. din Deva.
- 27 Iunie a. c. mobilele lui Alexa Pascu, de către executorul jud. din Murș-Ilia, în comuna Dobra.
- 29 Iulie a. c. imobilele lui Samuil Brandt de către tribunalul reg. din Dej.
- 19 Iulie a. c. imobilele lui Bela Elter de către tribunalul reg. din Timișoara.
- 26 Iulie a. c. imobilele vîd. lui Blasiu Viri de către tribunalul reg. din Murș-Oșorheiu.
- 27 Iulie a. c. imobilele lui Andreiu Kelemen, de către judecătoria cerc. din Reghinul-săsesc, în comuna Filpișul-mare.

Edicte:

- A se insinua pretensiunile în 45 de zile:
- la rămasul după Moise Rusu și soția acestuia, la tribunalul reg. din B.-Giula;
- la rămasul după Flore Oltean, la tribunalul reg. din Arad;
- la rămasul după Daniil Farnaș (din „Vervölgy”), la tribunalul reg. din Zălau;
- la rămasul după George Musca (din Șiria), la tribunalul reg. din Arad.

Concursuri:

- Un post de sub-procuror la procuratura reg. din Chichinda-mare. — A se adresa până în 5 Iulie a. c. la procurorul superior din Budapesta.
- Un post de practicant de drepturi la judecătoria cerc. din Bistrița. — A se adresa până în 20 Iulie a. c. la presid. tribunalului reg. de acolo.

Cursul pieței din Sibiu

din 21 Iunie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.65	vînd.	8.70
Lire turcesci	11.80	11.35		
Imperiali	10.30	10.35		
Ruble rusești	1.13	1.14		

Bursa de Budapesta

din 20 Iunie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	102.—
„ „ „ 4%	88.—
„ „ „ 5%	151.25
Împrumutul căilor ferate ung.	151.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	97.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	116.50
Bonuri rurale ung.	104.50
„ „ cu cl. de sortare	104.25
„ „ bănațene-timșene	104.50
„ „ cu cl. de sortare	104.25
„ „ transilvane	104.50
„ „ croato-slavone	104.50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	99.—
Împrumut cu premiu ung.	121.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	122.75
Rentă de hârtie austriacă	81.40
„ „ argint austriacă	82.50
„ „ aur austriacă	111.75
Losurile austr. din 1860	136.50
Acțiunile băncii austro-ungare	885.—
„ „ de credit ung.	286.50
„ „ „ austr.	283.70
Argintul	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	102.—
Galbeni împărătești	5.95
Napoleon-d'ori	10.04
Mărci 100 imp. germane	62.20
Londra 10 Livres sterlingi	126.65

Bursa de Viena

din 20 Iunie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	101.95
„ „ „ 4%	88.05
„ „ „ 5%	151.50
Împrumutul căilor ferate ung.	151.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	97.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	116.60
Bonuri rurale ung.	104.60
„ „ cu cl. de sortare	104.60
„ „ bănațene-timșene	104.50
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.50
„ „ transilvane	104.60
„ „ croato-slavone	104.50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	99.40
Împrumut cu premiu ung.	121.70
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	122.30
Rentă de hârtie austriacă	81.35
„ „ argint austriacă	82.50
Rentă de aur austriacă	112.90
Losuri austr. din 1860	137.10
Acțiunile băncii austro-ungare	888.—
„ „ de credit ung.	286.75
„ „ „ austr.	283.70
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.95
Napoleon-d'ori	10.04½
Mărci 100 imp. germane	62.20
Londra 10 Livres sterlingi	126.60

Banca generală de asigurare
„TRANSILVANIA“

în Sibiu,

[455] 5

fundată în anul 1868

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- b) pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru termuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1883 fl. 516,711.66	în a. 1869—1883 fl. 348,145.02
în a. 1884 „ 24,778.08	în a. 1884 „ 40,084.13
în a. 1885 „ 35,702.29	în a. 1885 „ 35,843.24
în a. 1886 „ 40,565.12	în a. 1886 „ 43,594.—
Suma fl. 617,757.15	Suma fl. 467,666.39

1,085.423 fl. 53 cr.

Conform bilanțului pentru 1886 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

605.053 fl. 64 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (C. I. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1887.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren omnibus	Tren mixt	Tren omnibus	Tren de persoane						
Viena	11.10	7.40			București		4.40	7.30		Viena	11.10	2.—		Teiuș	11.24	3.—			Copșa mică	2.29	4.15			
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18	Predeal		9.12	1.14		Budapesta	8.20	9.05		Alba-Iulia	12.09	4.59			Șeica mare	3.02	4.45			
Szolnok	11.05	4.05	7.—	9.38	Timiș		9.36	1.45		Szolnok	11.20	12.41		Vințul de jos	12.30	4.22			Loamneș	3.46	5.26			
P. Ladány	2.02	5.47	5.40	12.02	Brașov		10.12	2.32		Arad	4.10	5.45		Șibot	1.01	4.51			Ocna	8.27	4.18	5.57		
Oradea-mare	4.18	7.01	8.35	1.46				7.20			2.17	4.30	6.—	Orăștia	1.32	5.18			Sibiu	9.—	4.42	6.30		
Várad-Velenceze		7.11	9.12	2.01	Feldioara	4.01		7.20		Glogovaț	2.37	4.43	6.13	Simeria (Piski)	2.32	6.15			Sibiu—Copșa mică					
Fugyi-Vásárhely			9.22	2.08	Apatia	4.47		7.57		Gyorok	3.19	5.07	6.38	Deva	2.52	6.35			Sibiu	3.43	8.50	10.25		
Mező-Telegd			9.39	2.19	Ágostonfalva	5.28		8.24		Pauliș	3.43	5.19	6.51	Branicica	3.23	7.02			Ocna	4.26	9.17	10.49		
Rév		7.41	10.17	2.41	Homorod	5.59		8.47		Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10	Ilia	3.55	7.28			Loamneș		9.45	11.15		
Bratca		8.10	11.36	3.24	Hașfalău	6.49		9.24		Conop	6.09	7.37		Gurasada	3.55	7.28			Șeica mare		10.20	11.45		
Bucia			12.16	3.47	Sighisoara	8.35		10.37		Bérvava	6.28	7.55		Zam	4.08	7.40			Copșa mică		10.49	12.10		
Ciucia		9.04	1.57	4.35	Elisabetopole	9.12		11.—		Soborșin	7.25	8.42		Soborșin	4.44	8.11			Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.					
Huedin		9.34	3.11	5.15	Mediaș	9.56		11.34		Zam	8.01	9.12		Bérvava	5.30	8.46			Cucerdea	3.22	10.20	3.25		
Stana			3.40	5.37	Copșa mică	10.37		12.03		Gurasada	8.34	9.41		Conop	6.27	9.38			Cheța	3.52	10.50	3.58		
Agirish			4.15	5.53	Micăsasa	10.59		12.18		Ilia	8.55	9.58		Radna-Lipova	6.47	9.53			Ludoș	4.13	11.11	4.20		
Ghirbău			4.36	6.05	Blaj	11.16		12.26		Branicica	9.19	10.17		Pauliș	9.06	7.28	10.27	5.50	M.-Bogat	4.23	11.20	4.30		
Nădăsel			4.58	6.20	Crăciunel	11.37		12.42		Deva	9.51	10.42		Gyorok	9.26	7.43	10.42	6.13	Cipeu-Iernut	5.—	11.57	5.11		
Cluj	11.—	10.34	5.26	6.38	Teiuș	12.16		1.11		Simeria (Piski)	10.35	11.07		Glogovaț	9.46	7.59	10.58	6.38	Kerelő-Sz.-Pál	5.15	12.12	5.28		
Apahida	11.19			7.08	Aiud	12.33		1.23		Orăștia	11.11	11.37		Arad	10.21	8.28	11.35	7.19	Nireșteu	5.38	12.36	5.53		
Ghirish	12.33			7.36	Vințul de sus	1.51		2.06		Șibot	11.43	12.—		Szolnok	9.17	12.31			Oșorheiu	5.57	12.55	6.13		
Cucerdea	1.11			9.16	Uioara	2.18		2.27		Vințul de jos	12.18	12.29		Budapesta	2.32	5.12			Reghinul-săs.		1.20			
Uioara	1.18			10.—	Cucerdea	2.48		2.49		Alba-Iulia	12.36	12.46		Viena	6.—	8.20			Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea					
Vințul de sus	1.25			10.48	Ghirish	2.56		2.56		Teiuș	1.29	1.41			3.—	6.05			Reghinul-săs.	4.45				
Aiud	1.46			10.48	Apahida	3.14		3.12		Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)					Oșorheiu	6.34	12.15	10.20		
Teiuș	2.25			11.55	Cluj	4.01		3.76		Simeria		2.42		Petroșeni		6.10			Nireșteu	6.56	12.35	10.39		
Crăciunel	2.50			12.24	Nădăsel	4.32				Streiu		3.25		Banița		6.53			Kerelő-Sz.-Pál	7.16	12.35	10.39		
Blaj	3.03			12.52	Ghirbău	6.37	6.01	8.—		Hațeg		4.16		Crivadia		7.37			Cipeu-Iernut	7.40	12.58	11.02		
Micăsasa	3.35			1.34	Agirish	6.58	6.19	8.86		Pui		5.11		Pui		8.20			M.-Bogat	8.03	1.19	11.23		
Copșa mică	4.01			2.19	Stana	7.14		9.02		Crivadia		5.58		Hațeg		9.01			Ludoș	8.37	1.49	11.53		
Mediaș	4.20			2.46	Huedin	7.29		9.32		Banița		6.40		Streiu		9.52			Cheța	8.51	2.02	12.06		
Elisabetopole	4.55			3.31	Ciucia	7.56		10.11		Petroșeni		7.12		Simeria		10.31			Cucerdea	9.08	2.18	12.22		
Sighisoara	5.42			3.59	Bucia	8.18	7.12	10.51		Arad—Timișoară				Timișoară—Arad					Simeria (Piski)—Uniedoară					
Hașfalău	6.01			4.32	Bratca	8.58	7.41	12.16		Arad	6.05	5.48		Timișoară	6.25	5.—			Simeria (Piski)			2.18		
Homorod	7.27			4.32	Rév	9.15				Aradul nou	6.33	6.19		Mercizfalva	7.19	6.02			Cerna			2.39		
Ágostonfalva	8.08			6.53	Mező-Telegd	9.34				Németh-Ságh	6.58	6.44		Orczifalva	7.46	6.32			Uniedoara			3.08		
Apatia	8.36			7.21	Fugyi Várhely	9.53	8.20			Vinga	7.29	7.16		Vinga	8.15	7.02			Uniedoară—Simeria (Piski)					
Feldioara	9.06			8.23	Várad-Velenceze	10.25	8.46			Orczifalva	7.55	7.47		Németh-Ságh	8.36	7.23			Uniedoara	5.10				
Brașov	9.46			9.02	Oradea-mare	10.47				Mercizfalva	8.14	8.08		Aradul nou	9.11	8.01			Cerna	5.36				
Timiș	2.53	5.37		9.52	P. Ladány	10.57				Timișoară	9.08	9.02		Arad	9.27	8.17			Simeria (Piski)	5.55				
Predeal	3.28	6.20			Szolnok	11.64	9.11			Ghirish—Turda				Turda—Ghirish										
București	9.35	11.50			Budapesta	11.19	9.16	10.55	7.30	Ghirish	9.26	4.19		Turda	8.29	3.19								
					Viena	3.29	12.20	3.24	5.25	Turda	9.47	4.40		Ghirish	8.50	3.40								
						6.33	2.15	7.45	10.—															
						2.50	8.—	6.05																

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

Nota: Numerii încadrați cu linii gro